

Specifické poruchy učení

přednáška

PhDr. Pavla Pitnerová

SPU – charakteristika

- Různorodá skupina poruch, která se projevuje **obtížemi při nabývání základních vzdělávacích dovedností** – mluvení, čtení, psaní a počítání.
- způsobují selhávání žáka ve školních výkonech a prolínají se do celého edukačního procesu
- **U žáků se SPU je patrný velký nepoměr mezi ústním a písemným projevem.**

Definice SPU

Poruchy učení jsou souhrnným označením různorodé skupiny poruch, které se projevují zřetelnými **obtížemi** při nabývání a užívání takových dovedností, jako je **mluvení, porozumění mluvené řeči, čtení, psaní, matematické usuzování** nebo **počítání**.

SPU – klasifikace

- **Dyslexie**
- **Dysgrafie**
- **Dysortografie**
- **Dyskalkulie**
- **Dysmúzie**
- **Dyspinxie**
- **Dyspraxie**

Oblast pracovních a studijních dovedností žáka

- problémy s organizací pracovních činností i organizací volného času
- neschopnost bez kontroly dodržovat studijní režim
- neschopnost samostatně dělat zápisky z výkladu učitele
- unavitelnost a nesoustředěnost
- značné výkyvy ve školní práci
- neschopnost samostatné přípravy na zkoušení

Dyslexie

= specifická porucha čtení, projevující se neschopností naučit se číst běžnými výukovými metodami.

Porucha může postihnout:

- rychlost čtení, správnost čtení, porozumění čtenému textu!!!

Dysgrafie

= „specifická porucha psaní, která postihuje grafickou stránku písemného projevu, tedy čitelnost a úpravu.“

(Zelinková, 2003, s. 42)

Dysortografie

= „specifická porucha pravopisu,
vyskytující se velice často ve spojení
s dyslexií.“

(Bartoňová, 2006, s.147)

Dyskalkulie

= specifická porucha matematických schopností, porucha se týká zvládnání základních početních výkonů.

Dyskalkulie

■ Typy:

- **praktognostická** (narušení mat. manipulace s předměty, nakreslenými symboly – přidávání, rozklad)
- **verbální** (problémy při označování množství, počtu předmětů, operačních znaků, mat. úkolů),
- **lexická** (neschop. číst číslice, čísla, operační symboly),
- **grafická** (neschop. psát matematické znaky),
- **operační** (porucha schop. provádět mat.operace),
- **ideognostická** (porucha v chápání mat. pojmů a vztahu mezi nimi).

Dysmúzie

= specifická porucha postihující
schopnost vnímání a reprodukce
hudby.

Dyspinxie

= specifická porucha kreslení, která je charakteristická nízkou úrovní kresby.

Dyspraxie

= specifická porucha obratnosti,
schopnosti vykonávat složité
úkony.

Legislativa

- Školský zákon 561/2004 Sb., § 16
- Vyhlášky 72/2005 Sb. a 73/2005 Sb.
- ŠVP
- IVP (učivo, metody a formy práce, hodnocení, kompenzační pomůcky)

SPU – formy vzdělávání

- individuální péče prováděná v rámci vyučování učitelem kmenové třídy,
- individuální péče prováděná učitelem, který je absolventem speciálního kurzu,
- **třídy** individuální péče při ZŠ,
- cestující učitel,
- **speciální třídy** pro děti s poruchami učení a chování,
- speciální školy pro děti s poruchami učení (**ZŠ pro žáky s SPU, ZŠ pro žáky se SPCH**),
- třídy při dětských psychiatrických léčebnách,
- individuální a skupinová péče v PPP, SPC.

Obsah vzdělávání:

- obsah v zásadě stejný od vzdělávání ostatních žáků,
- obtíže při získávání kompetencí k učení,
- podpora schopnosti koncentrace, potlačování hyperaktivity,
- obtíže v oblasti písemné komunikace (čtení, psaní, pravopis).

Podmínky vzdělávání:

- individuální péče, respektování pracovního tempa, časté opakování učiva,
- individuální přístup pedagoga,
- přihlídnutí k charakteru vady při klasifikaci a hodnocení,
- použití metod nápravy SPU,
- snížený počet žáků ve třídě,
- pravidelný režim dne,
- relaxace,
- spolupráce s rodiči.